

ZÁKLADNÍ INFORMACE KE MZDOVÉ AGENDĚ

Římskokatolické farnosti a kapituly (dále jen zaměstnavatel) mohou k zajištění své činnosti uzavírat s fyzickými osobami (dále jen zaměstnanci) **podle zákoníku práce tyto pracovněprávní vztahy:**

- pracovní poměr Vzniká pracovní smlouvou. Délka stanovené týdenní pracovní doby může činit nejvýše 40 hodin týdně.
- dohoda o provedení práce Je možno ji uzavřít nejvýše na 300 hodin v kalendářním roce mezi jedním zaměstnavatelem a jedním zaměstnancem.
- dohoda o pracovní činnosti Je možno ji uzavřít na výkon práce nepřekračující v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby, tedy 20 hodin týdně. Dohoda o pracovní činnosti může být jednostranně zrušena z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu vždy s 15denní výpovědní dobou.

Všechny pracovněprávní vztahy je nutno uzavřít písemně.

Povinnosti zaměstnavatele při vzniku prvního pracovněprávního vztahu:

- Zaměstnavatel se při vzniku prvního pracovněprávního vztahu zaregistruje u příslušného územního pracoviště finančního úřadu jako plátce daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně.
- Pokud zaměstnanci vznikne účast na nemocenském pojištění¹, zaměstnavatel:
  - se zaregistruje jako plátce sociálního pojištění u pobočky České správy sociálního zabezpečení,
  - se přihlásí u Kooperativy, pojišťovny, a. s., k placení zákonného pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.
- Pokud vznikne povinnost odvádět za zaměstnance zdravotní pojištění², zaměstnavatel se zaregistruje u pobočky zdravotní pojišťovny, u které je zaměstnanec pojištěn.

Zaměstnavatel se registruje podle místa, ve kterém má sídlo.

U České správy sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovny se zaměstnavatel zaregistruje při zaměstnání prvního zaměstnance. Těmto institucím oznamuje i nástup a výstup (začátek a ukončení práce) každého zaměstnance. Měsíčně předává přehledy o vyměřovacích základech a placeném pojištění. Po skončení kalendářního roku podává vyúčtování daní, provádí roční zúčtování daně, vystavuje a předává evidenční listy důchodového pojištění apod. Další povinnosti zaměstnavateli vznikají po ukončení pracovněprávního vztahu, např. vystavení potvrzení o zaměstnání, příp. potvrzení pro úřad práce, potvrzení o zdanitelných příjmech.

Doporučení:

Uzavírání dohod o provedení práce je finančně i administrativně nejméně náročnou formou pracovněprávního vztahu. V průměru tedy může zaměstnanec pro zaměstnavatele na základě dohody o provedení práce konat 25 hodin měsíčně (**maximálně 300 hodin za rok**). Výše odměny za jednu hodinu práce by neměla překračovat obvyklý rámec, vždy musí dosahovat alespoň úrovně minimální mzdy. Od 1. 1. 2015 je minimální mzda 55 Kč za hodinu práce.

Pokud je zúčtovaná a vyplacená odměna vyplývající z dohody o provedení práce v daném kalendářním měsíci nejvýše 10 000 Kč, zaměstnavatel z této odměny neodvádí sociální a zdravotní pojištění. Z každé zúčtované a vyplacené odměny v daném kalendářním měsíci musí zaměstnavatel strhnout a odvést daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti³.

Závěr:

Oblast pracovněprávních vztahů a mzdového účetnictví je ošetřena velkým množstvím předpisů⁴, v praxi se vyskytuje velmi mnoho kombinací různých možností a povinností. **Při zaměstnávání osob jsou nezbytně nutné konzultace se zkušenou mzdovou účetní.**

Údaje vychází z legislativy platné ke dni 1. 1. 2015.

Poznámky:

¹ **Zaměstnanci vznikne účast na nemocenském pojištění (zjednodušeno):**

- u pracovního poměru na základě pracovní smlouvy se sjednanou mzdou alespoň 2 500 Kč za měsíc,
- u dohody o provedení práce se zúčtovanou odměnou vyšší než 10 000 Kč za měsíc,
- u dohody o pracovní činnosti se sjednanou odměnou alespoň 2 500 Kč za měsíc.

Pokud zaměstnanci vznikne účast na nemocenském pojištění, odvádí se sociální pojištění (nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti), a to tak, že zaměstnanci se strhává 6,5 % a zaměstnavatel přidává dalších 25 %.

² **Za zaměstnance je nutno odvádět zdravotní pojistné (zjednodušeno):**

- u pracovního poměru na základě pracovní smlouvy vždy bez ohledu na výši mzdy,
- u dohody o provedení práce se zúčtovanou odměnou vyšší než 10 000 Kč za měsíc,
- u dohody o pracovní činnosti se sjednanou odměnou alespoň 2 500 Kč za měsíc.

Pokud vznikne povinnost odvádět zdravotní pojištění, zaměstnanci se strhává 4,5 % a zaměstnavatel přidává dalších 9 %.

³ **Při příjmu plynoucím na základě dohody o provedení práce, který nepřesahuje 10 000 Kč hrubé mzdy, se příjem zdaňuje daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, tj. daní, která je konečná; příjem zdaněný touto daní se nezahrnuje do ročního zúčtování daně ani do přiznání k dani; zahrne-li zaměstnanec tento příjem do daňového přiznání, započte se daň sražená z těchto příjmů na jeho daň. Sazba daně je 15 %.**

Při příjmu plynoucím na základě pracovní smlouvy a dohody o pracovní činnosti se příjem vždy zdaňuje zálohovou daní; příjem zdaněný zálohovou daní se zahrnuje do ročního zúčtování daně nebo do přiznání k dani; zálohovou daní se zdaňuje každý příjem, pokud zaměstnanec uplatňuje slevu na dani. Sazba daně je 15 %.

Zaměstnanec může podpisem prohlášení poplatníka uplatnit **nárok na slevu na dani**, pokud mu na ně vzniká nárok a pokud prokáže všechny skutečnosti nutné pro přiznání těchto slev.

⁴ **Nezabýváme se např. problematikou zaměstnání malého rozsahu, zde uvádíme jen zjednodušenou definici:**

Zaměstnání malého rozsahu je zaměstnání, jehož sjednaná částka příjmu je nižší než 2 500 Kč nebo není sjednána vůbec. Pokud není částka příjmu se zaměstnancem předem sjednána, bude nemocensky pojištěn pouze v měsících, ve kterých jeho příjem dosáhne alespoň 2 500 Kč.

I. Příklady výpočtů – zaměstnavatel neodvádí sociální a zdravotní pojištění

Příklad 1.

Odměna za práce konané na základě dohody o provedení práce byla stanovena na 6 000 Kč měsíčně (bez uplatnění slevy na daň).

Odměna (hrubá mzda)		6 000,00 Kč
Daň ze mzdy	15 %	– 900,00 Kč
<u>Čistá mzda</u>		<u>5 100,00 Kč</u>

Rekapitulace:	Zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci	5 100,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede finančnímu úřadu	900,00 Kč
	<u>Celkové náklady na zaměstnance jsou</u>	<u>6 000,00 Kč</u>

Příklad 2.

Odměna za práce konané na základě dohody o provedení práce byla stanovena na 6 000 Kč měsíčně (s uplatněním základní slevy na dani na poplatníka – pokud na ni má zaměstnanec nárok).

Odměna (hrubá mzda)		6 000,00 Kč
Daň ze mzdy	15 %	– 900,00 Kč
Zaměstnanec uplatňuje slevu		2 070,00 Kč
<u>Čistá mzda</u>		<u>6 000,00 Kč</u>

Rekapitulace:	Zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci	6 000,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede finančnímu úřadu	0,00 Kč
	<u>Celkové náklady na zaměstnance jsou</u>	<u>6 000,00 Kč</u>

II. Příklady výpočtů – zaměstnavatel odvádí sociální a zdravotní pojištění

Příklad 1.

Mzda (pracovní poměr) nebo odměna (dohoda o pracovní činnosti a dohoda o provedení práce), dále jen mzda, byla stanovena na 12 000 Kč za měsíc (bez uplatnění slevy na daň).

Zaměstnanec		
Mzda (hrubá)		12 000,00 Kč
Sociální pojištění	6,5 %	- 780,00 Kč
Zdravotní pojištění	4,5 %	- 540,00 Kč
<hr/>		
Daň ze mzdy		- 2 412,00 Kč
Čistá mzda		8 268,00 Kč

Zaměstnavatel – pomocný výpočet		
Mzda		12 000,00 Kč
Sociální pojištění	25 %	3 000,00 Kč
Zdravotní pojištění	9 %	1 080,00 Kč
<hr/>		
Superhrubá mzda		16 080,00 Kč
Daň	15 %	2 412,00 Kč
Zaměstnanec neuplatňuje slevu		0,00 Kč
<hr/>		
Konečná daň		2 412,00 Kč

Rekapitulace:	Zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci	8 268,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede finančnímu úřadu	2 412,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede sociální pojištění (780 + 3 000)	3 780,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede zdravotní pojištění (540 + 1 080)	1 620,00 Kč
	Celkové náklady na zaměstnance jsou	16 080,00 Kč

Příklad 2.

Mzda (pracovní poměr) nebo odměna (dohoda o pracovní činnosti a dohoda o provedení práce), dále jen mzda, byla stanovena na 12 000 Kč za měsíc (s uplatněním základní slevy na dani na poplatníka – pokud na ni má zaměstnanec nárok).

Zaměstnanec		
Mzda (hrubá)		12 000,00 Kč
Sociální pojištění	6,5 %	- 780,00 Kč
Zdravotní pojištění	4,5 %	- 540,00 Kč
<hr/>		
Daň ze mzdy		- 342,00 Kč
Čistá mzda		10 338,00 Kč

Zaměstnavatel – pomocný výpočet		
Mzda		12 000,00 Kč
Sociální pojištění	25 %	3 000,00 Kč
Zdravotní pojištění	9 %	1 080,00 Kč
<hr/>		
Superhrubá mzda		16 080,00 Kč
Daň	15 %	2 412,00 Kč
Zaměstnanec uplatňuje slevu		- 2 070,00 Kč
<hr/>		
Konečná daň		342,00 Kč

Rekapitulace:	Zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci	10 338,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede finančnímu úřadu	342,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede sociální pojištění (780 + 3 000)	3 780,00 Kč
	Zaměstnavatel odvede zdravotní pojištění (540 + 1 080)	1 620,00 Kč
	Celkové náklady na zaměstnance jsou	16 080,00 Kč

V Brně dne 14. ledna 2015
 Jitka Mikulová
 ekonomická agenda farností